

Ostjakrediidi kindlustuse tingimuste kokkuvõte

Järgnevalt on esitatud **Aksiaseltsi KredEx Krediidikindlustus** (edaspidi **KREDEX**) ostjakrediidi kindlustuse tingimuste kokkuvõte. Terviklik teave ostjakrediidi kindlustuse tingimuste kohta esitatakse kindlustuslepingu dokumentides: üldtingimused, poliis.

Mis liiki kindlustus on ostjakrediidi kindlustus?

Ostjakrediidi kindlustus on **krediidikindlustus**. See on mõeldud finantseerijale, kes rahastab Eesti eksportija tehingut kapitali- või kestva kaupade (nt masinad, seadmed, tehase sisseseaded vms) müümiseks või teenuste (nt suuremahuline IT-arendus vms) osutamiseks välisriigi ostjale. Ostjakrediidi kindlustuse abil saab finantseerija end kaitsta välisriigis asuva võlgniku (ostja) maksejõuetusest või makseraskustest põhjustatud kahju vastu.

Ostjakrediidi korral tasub finantseerija eksportijale kauba või teenuse eest, ostja aga teostab krediidilepingu alusel makseid finantseerijale. Krediidilepinguna mõistetakse laenu- või muu lepingut, samuti akreditiivi, millest tuleneb ostjale kohustus teostada finantseerijale makseid vähemalt kahe aasta pikkuse tagasimaksetähtaja jooksul. Ostjakrediidi kindlustus kujutab endast riiklikku eksporditagatist Ekspordi riikliku tagamise seaduse mõistes.

Millised riskid on ostjakrediidi kindlustusega kindlustatud?

- Kindlustuskatte määra ulatuses on kindlustatud on kahju, mis tekkis põhjusel, et võlgnik ei ole tasunud krediidilepingu alusel tasumisele kuuluvaid põhiosa- ja intressimakseid
- Kindlustuskatte määr on kokku lepitud kindlustuslepingus. Kindlustuskatte maksimaalne määr on 95%
- Kindlustatud on ka krediidilepingu järgi tasumisele kuuluv viivisintress arvestatuna maksimaalselt 120 päeva eest

Millised on nõuded ekspordilepingule ja krediidilepingule?

- Ekspordi- ja krediidilepingu tingimused peavad vastavama OECD reeglitele - *OECD Arrangement on Officially Supported Export Credits*:
- Krediidi tagasimaksetähtaeg on vähemalt 2 aastat arvates kauba ostjale üleandmisest või teenuse täielikust osutamisest
- Krediidi tagasimaksetähtaja maksimaalne pikkus suure sissetulekuga OECD sihtriikides asuva võlgniku puhul on kuni 5 aastat, mujal asuva võlgniku puhul kuni 10 aastat. Suure sissetulekuga OECD riigid määrab kord aastas kindlaks Maailmapank
- Võlgnikule (ostjale) väljastatava krediidi summa moodustab maksimaalselt 85% ekspordilepingu väärtusest (vähemalt 15% ulatuses tuleb ostjal teostada ettemakse eksportijale). Kindlustusmakse võib arvata ekspordilepingu väärtuse hulka
- Krediidilepingu maksegraafik, mille alusel võlgnik makseid teostab, peab ette nägema põhisumma tasumist võrdsete osamaksete kaupa, vähemalt 2 põhiosa ja intressimakset aastas, esimese makse teostamist hiljemalt 6 kuu möödumisel pärast kauba ostjale üleandmist või teenuse täielikku osutamist
- Kohalike kulude suurus on soovitatavalt kuni 15% ja maksimaalselt kuni 30% eksporditehingu väärtusest. Kohalikud kulud on ekspordilepingu täitmiseks vajalikud kulud, mis eksportija teeb ostja asukohariigis

Mida ei saa ostjakrediidi kindlustusega kindlustada?

- Kindlustada ei saa eksportija või finantseerijaga seotud või tema kontrolli all oleva ostja tekitatud kahju
- Kindlustada ei saa kahju krediidilepingutest, millega finantseeritakse sõjalise otstarbega kaupade või selliste kaupade müümist, mille eluiga on lühem kui krediidi tagasimaksetähtaeg
- Kindlustatud ei ole leppetrahvid, krediidiasutuste teenustasud, valuutade vahetuskursside erinevusest tekkivad kulud, tollimaksud jms tasud

Millised on kindlustusvõtja peamised kohustused?

- Muudatused ekspordi- ja krediidilepingu olulistest tingimustes (sh tarne- ja maksetingimused) tuleb eelnevalt kooskõlastada **KREDEX**iga

- **KREDEX**it tuleb teavitada kauba tarnimisest või teenuse osutamisest
- **KREDEX**ile tuleb õigeaegselt teatada võlgniku makseviivitusest
- Vajaduse korral tuleb teostada toiminguid võlgnevuse sissenõudmiseks võlgnikult

Millised on ostjakrediidi kindlustamisega kaasnevad kulud?

- Kindlustuskaitse saamiseks tuleb tasuda **kindlustusmakse**
- Kui on vajalik tagatiste seadmine, võib sellega seoses kaasneda lisaks kindlustusmaksele ka muid kulusid. Samuti võib kaasneda kulusid seoses vajadusega tõlkida, tõestada või apostillida dokumente või vajadusega tellida õiguslikke arvamusi. Vajadus sellisteks kuludeks sõltub tehingu asjaoludest

Millal kindlustuskaitse algab ja lõpeb?

- Kindlustuskaitse algab kindlustuslepingu sõlmimise päeval, kuid mitte enne krediidilepingu sõlmimist ja krediidi väljamaksmise eelduseks seatud tingimuste täitmist
- Kindlustuskaitse lõpeb, kui ostja on krediidilepingust tuleneva maksekohustuse täitnud

Mis on ostjakrediidi kindlustuse kindlustusjuhtum?

- Ostja **maksejõuetus** (*insolvency*)
- Maksetähtaja ületamine **90 päeva** (*protracted default*)
- Maksekohustuse täitmata jätmise poliitilise riskina määratletud sündmuse tõttu ning **90-päevase** perioodi möödumine sellise sündmuse toimumisest

Millal maksab KREDEX kindlustushüvitist?

- Kindlustushüvitist saab taotleda **kindlustusjuhtumi** toimumise korral
- **KREDEX** teostab kahjukäsitluse, teeb kahju hüvitamise kohta otsuse ning maksab kindlustushüvitise välja **30 päeva** jooksul arvates taotluse ja kahju tekkimist tõendavate dokumentide saamisest
- Kindlustushüvitise summa on piiratud kindlustuslepingus sätestatud kindlustussummaga
- Lisaks krediidi tasumata jätmisest tulenevale kahjule hüvitab **KREDEX** ka sissenõudekulu, mis kaasnes ostjalt võlgnevuse nõudmisega, kui selline kulu oli **KREDEX**iga eelnevalt kooskõlastatud

Millisel juhul KREDEX hüvitist ei maksa?

- Kui kahju ei ole tekkinud kindlustatud riski realiseerumise tõttu (näiteks, kui nõuet ostja vastu ei saa maksma panna seetõttu, et krediidileping ei ole kehtiv)
- Kui ostja maksekohustuse üle on tekkinud vaidlus (sellisel juhul lükkub kindlustushüvitise kindlaksmääramine edasi kuni vaidluse lahendamiseni ja sõltub vaidluse tulemusest)
- Kui **KREDEX**i ei saa omandada regressnõuet ostja vastu

Soovid ostjakrediidi kindlustusest rohkem teada?

- Võta konsulteerimiseks ühendust **KREDEX**i kliendihalduritega, kelle kontaktandmed on leitavad **KREDEX**i veebilehel www.krediidikindlustus.ee
- Tutvu ostjakrediidi kindlustuse üldtingimustega, mis on samuti kättesaadavad **KREDEX**i veebilehel

